To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

►B

DIREKTIVA 2009/32/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. aprila 2009

o približevanju zakonodaj držav članic na področju ekstrakcijskih topil, ki se uporabljajo pri proizvodnji živil in njihovih sestavin

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 141, 6.6.2009, str. 3)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Direktiva Komisije 2010/59/EU z dne 26. avgusta 2010	L 225	10	27.8.2010
►M2	Direktiva Komisije (EU) 2016/1855 z dne 19. oktobra 2016	L 284	19	20.10.2016

▼B

DIREKTIVA 2009/32/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. aprila 2009

o približevanju zakonodaj držav članic na področju ekstrakcijskih topil, ki se uporabljajo pri proizvodnji živil in njihovih sestavin

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

1. Ta direktiva se uporablja za ekstrakcijska topila, ki se uporabljajo ali so namenjena uporabi pri proizvodnji živil ali njihovih sestavin.

Ta direktiva ne velja za ekstrakcijska topila, ki se uporabljajo pri proizvodnji aditivov za živila, vitaminov in drugih prehranskih dopolnil, razen če so ti aditivi za živila vitamini in prehranska dopolnila navedeni v katerem od seznamov v Prilogi I.

Vendar pa države članice zagotovijo, da kljub uporabi aditivov za živila, vitaminov in drugih prehranskih dopolnil vsebnost ostankov topil v živilih ni takšna, da bi bilo to za zdravje ljudi nevarno.

Ta direktiva se uporablja brez poseganja v določbe, sprejete v skladu s posebnimi pravili Skupnosti.

2. Za namene te direktive:

(a) „topilo“ pomeni vsako snov za raztapljanje živila ali katerega koli sestavnega dela živila, vključno z nečistočami v živilu ali na njem;

(b) „ekstrakcijsko topilo“ pomeni topilo, ki se uporablja v procesu ekstrakcije pri predelavi surovin, proizvodnji živil ali njihovih sestavin oziroma primesi in ki se odstrani iz proizvoda, vendar utegne imeti za posledico nenamerno, a tehnološko neizogibno prisotnost ostankov te snovi ali njenih derivatov v živilu ali na živilu.

Člen 2

1. Države članice pri proizvodnji živil ali njihovih sestavin dovolijo uporabo snovi, navedenih v Prilogi I, pod pogoji uporabe in kjer je to primerno ob upoštevanju mejnih vrednosti njihovih ostankov, ki so določeni v navedeni prilogi, kot ekstrakcijskih topil.

Države članice ne smejo prepovedati, omejiti ali ovirati dajanja v promet živil ali njihovih sestavin iz razlogov v zvezi z uporabljenimi ekstrakcijskimi topili ali njihovimi ostanki, če so v skladu z določbami te direktive.

▼B

2. Države članice prepovejo uporabo drugih snovi kot ekstrakcijskih topil in ne raztezajo pogojev uporabe ali mejnih vrednosti ostankov ekstrakcijskih topil, navedenih v Prilogi I, prek okvirov, ki so v določeni v Prilogi I.

3. Voda, kateri so bile dodane snovi za uravnavanje kislosti ali bazičnosti, in druga živila, ki imajo lastnosti topila, so dovoljena kot ekstrakcijska topila pri proizvodnji živil ali njihovih sestavin.

Člen 3

Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da snovi, ki so v Prilogi I navedene kot ekstrakcijska topila, ustrezajo naslednjim splošnim in posebnim kriterijem čistosti:

(a) ne vsebujejo toksikološko nevarne količine katerega koli elementa ali snovi;

(b) razen v izjemnih primerih, ki izhajajo iz posebnih kriterijev čistosti, sprejetih v skladu s točko (d) člena 4, ne vsebujejo več kot 1 mg/kg arzena ali več kot 1 mg/kg svinca;

(c) ustrezajo posebnim kriterijem čistosti, sprejetim v skladu s točko (d) člena 4.

Člen 4

Komisija sprejme naslednje:

(a) potrebne spremembe Priloge I ob upoštevanju znanstvenega in tehničnega napredka na področju uporabe topil, njihovih pogojev uporabe in mejnih vrednosti ostankov;

(b) analizne metode, potrebne za preverjanje skladnosti s splošnimi in posebnimi kriteriji čistosti iz člena 3;

(c) postopke vzorčenja in metode za kvalitativno in kvantitativno analizo ekstrakcijskih topil, navedenih v Prilogi I, ki se uporabljajo v živilih in njihovih sestavinah;

(d) če je potrebno, posebne kriterije čistosti za v Prilogi I navedena ekstrakcijska topila, zlasti dovoljene mejne vrednosti živega srebra in kadmija v ekstrakcijskih topilih.

Ukrepi iz točk (b) in (c) prvega pododstavka, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 6(2).

Ukrepi iz točk (a) in (d) prvega pododstavka, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 6(3).

Po potrebi se ukrepi iz točk (a) in (d) prvega pododstavka sprejmejo v skladu z nujnim postopkom iz člena 6(4).

▼B

Člen 5

1. Kadar ima država članica na podlagi novih podatkov ali ponovne ocene obstoječih podatkov, opravljene po sprejetju te direktive, tehtne razloge za ugotovitev, da uporaba katere koli snovi iz Priloge I v živilih, ali obstoj ene ali več sestavin iz člena 3 v teh snoveh lahko ogrozi zdravje ljudi, čeprav je v skladu z določbami te direktive, ta država članica lahko začasno prekine ali omeji izvajanje teh določb na svojem ozemlju. O tem nemudoma obvesti druge države članice in Komisijo in navede razloge za svojo odločitev.

2. Komisija, takoj ko je mogoče, preuči dokaze, ki jih je predložila država članica, se posvetuje z odborom iz člena 6(1) in nemudoma poda svoje mnenje ter sprejme potrebne ukrepe, ki lahko nadomestijo ukrepe iz odstavka 1 tega člena.

3. Če Komisija meni, da so za rešitev težav iz odstavka 1 in zagotovitev varovanja zdravja ljudi potrebne spremembe te direktive, sprejme te spremembe.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z nujnim postopkom iz člena 6(4).

V tem primeru lahko država članica, ki je sprejela zaščitne ukrepe, te ohrani do začetka veljavnosti sprememb na njenem ozemlju.

Člen 6

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen s členom 58 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane ([1]).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in (5)(b) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Roki, določeni v členu 5a(3)(c), (4)(b) in (4)(e) Sklepa 1999/468/ES so dva meseca, en mesec oziroma dva meseca.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1), (2), (4) in (6) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

([1]) UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

▼B

Člen 7

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo, da se snovi, navedene v Prilogi I, ki so namenjene za uporabo kot ekstrakcijska topila v živilih, lahko dajejo v promet samo, kadar so na embalaži, posodah ali označbah navedene naslednje dobro vidne, razločno berljive in neizbrisne podrobnosti:

(a) prodajno ime, kakor je določeno v Prilogi I;

(b) jasna navedba, da je material primerne kakovosti za uporabo pri ekstrakciji živil ali njihovih sestavin;

(c) navedba za identifikacijo serije;

(d) ime ali firma in naslov proizvajalca ali tistega, ki je ekstrakcijsko topilo pakiral, ali prodajalca s sedežem v Skupnosti;

(e) neto količina, podana v volumskih enotah;

(f) po potrebi posebna navodila za hrambo ali uporabo.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 so podrobnosti iz točk (c), (d), (e) in (f) navedenega odstavka lahko navedene samo na spremnih dokumentih, ki morajo biti predloženi skupaj s pošiljko ali pred njo, za tisto serijo.

3. Ta člen ne vpliva na bolj splošne ali posebne določbe Skupnosti o utežeh in merah, ali na določbe o klasifikaciji, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in zmesi.

4. Države članice se vzdržijo, da bi glede načina prikazovanja podatkov zahtevale podrobnejšo ureditev, kot je določena v tem členu.

Vendar vsaka država članica zagotovi, da je prodaja ekstrakcijskih topil na njenem ozemlju prepovedana, če podatki iz tega člena niso navedeni v jeziku, ki ga kupci zlahka razumejo, razen če je obveščenost kupca zagotovljena z drugimi ukrepi. Ta določba ne preprečuje navajanja podatkov v različnih jezikih.

Člen 8

1. Ta direktiva se uporablja tudi za ekstrakcijska topila, ki se uporabljajo ali so namenjena uporabi pri proizvodnji živil ali njihovih sestavin, uvožena v Skupnost.

2. Ta direktiva se ne uporablja za ekstrakcijska topila in živila, namenjena izvozu iz Skupnosti.

Člen 9

Direktiva 88/344/EGS, kakor je bila spremenjena z akti, navedenimi v delu A Priloge II, se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so določeni v delu B Priloge II.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

▼B

Člen 10

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B

PRILOGA I

EKSTRAKCIJSKA TOPILA, KI SE SMEJO UPORABLJATI PRI PREDELAVI SUROVIN, PROIZVODNJI ŽIVIL, NJIHOVIH SESTAVIN ALI PRIMESI

DEL I

Ekstrakcijska topila, ki se v skladu z dobrimi proizvodnimi običaji uporabljajo v vse namene (1)

Ime topila:

Propan

Butan

Etilacetat

Etanol

Ogljikov dioksid

Aceton (2)

Dušikov oksid

(1) Šteje se, da je ekstrakcijsko topilo uporabljeno v skladu z dobrimi proizvodnimi običaji, če je po njegovi uporabi prisotnost ostankov in derivatov v tehnološko minimalnih neizogibnih količinah, ki ne predstavljajo nevarnosti za človekovo zdravje.

(2) Uporaba acetona za rafinacijo olja oljčnih tropin je prepovedana.

DEL II

Ekstrakcijska topila, za katera so določeni pogoji uporabe in mejne vrednosti ostankov

Ime topila	Pogoji uporabe (kratek opis ekstrakcije)	Mejna vrednost ostanka v ekstrahiranem živilu ali njegovi sestavini
Heksan (1)	Proizvodnja ali frakcioniranje masti in olj ter proizvodnja kakavovega masla	1 mg/kg v maščobi, olju ali kakavovem maslu
	Proizvodnja beljakovinskih izdelkov brez maščob in moke brez maščob	10 mg/kg v hrani, ki vsebuje beljakovinske izdelke brez maščob, in moko brez maščob
		30 mg/kg v razmaščenih sojinih izdelkih, ki se prodajajo končnemu potrošniku
	Proizvodnja žitnih kalčkov brez maščob	5 mg/kg v žitnih kalčkih brez maščob
Metilacetat	Odstranjevanje kofeina ali dražečih in grenkih snovi iz kave in čaja	20 mg/kg v kavi ali čaju
	Proizvodnja sladkorja iz melase	1 mg/kg v sladkorju
Etilmetilketon (2)	Frakcioniranje masti in olj	5 mg/kg v masti ali olju
	Odstranjevanje kofeina ali dražečih in grenkih snovi iz kave in čaja	20 mg/kg v kavi ali čaju
Diklormetan	Odstranjevanje kofeina ali dražečih in grenkih snovi iz kave in čaja	2 mg/kg v praženi kavi in 5 mg/kg v čaju

▼B

Ime topila	Pogoji uporabe (kratek opis ekstrakcije)	Mejna vrednost ostanka v ekstrahiranem živilu ali njegovi sestavini
Metanol	Za vse pogoje uporabe	10 mg/kg
Propan-2-ol	Za vse pogoje uporabe	10 mg/kg
▼M2 Dimetil eter	Priprava razmaščenih živalskih beljakovinskih izdelkov, vključno z želatino ([3])	0,009 mg/kg v razmaščenih živalskih beljakovinskih izdelkih, vključno z želatino
	Priprava kolagena ([4]) in derivatov kolagena, razen želatine	3 mg/kg v kolagenu in derivatih kolagena, razen želatine

▼B

([1]) Heksan je trgovski izdelek, sestavljen v glavnem iz necikličnih nasičenih ogljikovodikov s šestimi ogljikovimi atomi, pridobljen z destilacijo pri temperaturi med 64 °C in 70 °C. Prepovedana je sočasna uporaba heksana in etilmetilketona.

([2]) Delež n-heksana v tem topilu ne sme presegati 50 mg/kg. Prepovedana je sočasna uporaba heksana in etilmetilketona.

►M2 ([3]) „Želatina“ pomeni naravne in topne beljakovine, ki želatinirajo ali ne, pridobljene z delno hidrolizo kolagena, pridobljenega iz kosti, kož z dlako ali brez dlake, kit in tetiv živali v skladu z ustreznimi zahtevami Uredbe (ES) št. 853/2004.

([4]) „Kolagen“ pomeni proizvod na osnovi beljakovin, pridobljen iz živalskih kosti, kož z dlako ali brez dlake in kit ter proizveden v skladu z ustreznimi zahtevami Uredbe (ES) št. 853/2004. ◄

DEL III

Ekstrakcijska topila, za katera so določeni pogoji uporabe

Naziv	Mejna vrednost ostanka v živilu zaradi uporabe ekstrakcijskega topila pri pripravi arom iz naravnih aromatičnih snovi
Dietileter	2 mg/kg
Heksan ([1])	1 mg/kg
Cikloheksan	1 mg/kg
Metilacetat	1 mg/kg
Butan-1-ol	1 mg/kg
Butan-2-ol	1 mg/kg
Etilmetilketon ([1])	1 mg/kg
Diklormetan	0,02 mg/kg
Propan-1-ol	1 mg/kg
1,1,1,2-tetrafluoretan	0,02 mg/kg
▼M1 Metanol	1,5 mg/kg
Propan-2-ol	1 mg/kg

▼B

([1]) Prepovedana je sočasna uporaba heksana in etilmetilketona.

▼B

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva s seznamom njenih zaporednih sprememb

(iz člena 9)

Direktiva Sveta 88/344/EGS (UL L 157, 24.6.1988, str. 28)	
Direktiva Sveta 92/115/EGS (UL L 409, 31.12.1992, str. 31)	
Direktiva 94/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 331, 21.12.1994, str. 10)	
Direktiva 97/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 331, 3.12.1997, str. 7)	
Uredba (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1)	samo točka 9 Priloge III

DEL B

Roki za prenos v nacionalno pravo

(iz člena 9)

Direktiva	Roki za prenos
88/344/EGS	13. junij 1991
92/115/EGS	a. 1. julij 1993
	b. 1. januar 1994 ([1])
94/52/ES	7. december 1995
97/60/ES	a. 27. oktober 1998
	b. 27. april 1999 ([2])

([1]) V skladu s členom 2(1) Direktive 92/115/EGS:
„Države članice spremenijo svoje zakone in druge predpise tako, da:
— je dovoljeno dajati v promet izdelke, ki so v skladu s to direktivo, najpozneje od 1. julija 1993,
— je prepovedano dajati v promet izdelke, ki niso v skladu s to direktivo, od 1. januarja 1994.“

([2]) V skladu s členom 2(1) Direktive 97/60/ES:
„Države članice spremenijo svoje zakone in druge predpise tako, da:
— je dovoljeno dajati v promet izdelke, ki so v skladu z Direktivo 88/344/EGS, kakor je bila spremenjena s to direktivo, najpozneje od 27. oktobra 1998,
— prepovedano dajati v promet izdelke, ki niso v skladu z Direktivo 88/344/EGS, kakor je bila spremenjena s to direktivo, od 27. aprila 1999. Vendar se lahko izdelki, ki so pred tem datumom že bili dani v promet ali označeni in niso v skladu z Direktivo 88/344/EGS, kakor je bila spremenjena s to direktivo, dajejo v promet do porabe zalog.“

▼B

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Direktiva 88/344/EGS	Ta direktiva
Člen 1(1)	Člen 1(1)
Člen 1(3)	Člen 1(2)
Člen 2(1)	Člen 2(1)
Člen 2(2)	Člen 2(2)
Člen 2(3)	—
Člen 2(4)	Člen 2(3)
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6(1)	Člen 6(1)
Člen 6(2)	—
Člen 6(3)	—
—	Člen 6(2)
—	Člen 6(3)
—	Člen 6(4)
Člen 7	Člen 7
Člen 8	Člen 8
Člen 9	—
—	Člen 9
—	Člen 10
Člen 10	Člen 11
Priloga	Priloga I
—	Priloga II
—	Priloga III